

Передплата

«РУСЛАНА» вносить:
в Австрії:

за цілий рік . . . 30 кор.
в пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
а місяць . . . 1-70 пер.

За границю:

цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків

Подвижне число по 10 сот.

РУСЛАН

«Виреш ми очі і думу ми зареш: а не возьмеш мпlosti і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска» — З Русланових псалмів М. Шапкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділі і руских свят о 5½ год. пополудни.

Редакция, администрация і експедиция «Руслана» під ч. 1. пл. Дембровского (Хорунщини). Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пассажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатаніє вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні доносеня по 30 сот. від стрічки.

Побут бар. Ерентала в Берліні.

(X) Недавний побут австро-угорського міністра заграничних справ бар. Ерентала в Берліні дав привід до широких толків в європейськїм дньникарствї. Вправді берлінське дньникарство при вїї сердечности, з якою там прийнято бар. Ерентала, не розписувало ся вельми широко про її політичні відвідини, позаяк уважає союз Німеччини з Австро-Угорщиною як щось зовсім природного і само про себе зрозумілого. Одначе побут сей звернув на себе пильну бачність Англії, Франції і Росії, котрі завидливим оком споглядають на могутність Німеччини, особливож Англії не дає спокою бистрий розвиток німецької фльоти і її колонізаційна політика.

Союз Німеччини з Австро-Угорщиною заключений 7. жовтня 1879 кн. Бісмарком і гр. Андрашім старшим так перейшов в тіло і кров німецького народа, що дньникарство німецьке вважає лишнім про се ширше розправляти і що до сего союзу нема у сусідних середно-європейських держав найменшого сумніву. Кн. Бісмарк висловив ся в 1887 р. про сей союз, що він такий тривкий, як не міг бути кріпшим ані за римско-німецького цїсарства ані за німецького бунду, та що він відповідає обостороннім тривким інтересам обидвох держав. Є він порукою політичної рівноваги європейської а великодержавне становище одної держави в уелівєм самоабереженя другої.

Се розумїне союзу так відчувають в Німеччинї, що побут бар. Ерентала вважають там лише нагодою до устного скріпленя порозумїня між обидвома державами. Що обидна державники при сїй нагодї також обговорювали сучасні міжнародні відносини, се виразно зазначил Nordd. Allg. Ztg.

При сїй нагодї одначе говорено і писано далеко більше про Англію і Францію. Недовіра між Англією а Німеччиною не зменшило ся так, як би можна було сего сподівати ся, навпака англійське ввєсенє про розоруженє довело до нового невдоволеня. Противники німецького цїсаря і канцлера вважають їх головними виновниками неспокою і воєнних змагань, а бувший французский амбасадор доносив своему правительству, що німецький цїсар окружений воєнним сторонництвом.

Тимчасом устї в Німеччинї бажать мира, але вважають, що неміч не причинить ся до єго удержаня і тому в справі розоруженя не бачать розвязки а розправу над сим питанєм уважають зовсім лишною.

Відносини між Німеччиною а Францією не стали вправді сердешнійші, але й нема причини говорити про погіршенє, а трудностям і небезпечностям, на які Німеччина виставлена, може запобічи лише її сила. Але як за Бісмарка Австро-Угорщина не дала би ся була втягнути в якийнебудь протинімецький союз, так само і бар. Еренталь до сего не доведе.

Тимто можна спокійно вижидати конференції в Газї і розправ над розоруженєм. Вправді приписують королеви Едвардови замір вмотати Францію у війну з Німеччиною а знищенєм німецької фльоти обезсилити всевладу Англії на всіх морях. Франція мала би відограти тепер ролю Японії.

Німеччина держить ся супроти всего того обережно, німецький наїд переконаний про неможливість розоруженя, а відвідини бар. Ерентала в Берліні є новим доказом, що при всїх трудностях і небезпечностях, котрих кн. Білов не затаював у своїй промовї парламентарній, обидві сусідні держави бачать в кріпкїм союзї найкрасну поруку мира і обезпеченє спокійного економічного розвитку Європи.

ДО ПИСЬ.

З Коломиї.

«На похиле дерево кози скачуть» — пише «Громадский Голос» про колемийский «Кружок укр. дївчат» і гайда по козячому, а радше по цапчячому накидувати ся на се молоде трудяче товариство з плогавленєм і клеветною лайкою. Бож і тяжко провинили ся колемийські дївчата супроти «радикальної програми і карности». Ого замість з овечею покорою піддати ся під авторитет «сїчєвого атамана», вони посміли заложити власну бібліотеку і відчитами і науковими дискусиями стреміти до виробленя самостійного погляду на свїг і жите; замість іти до «батька» Трильовского з чолобитнею, вони почтили концертом ювілей д-ра Івана Фрачка, котрого імя і слава від якогось часу так ділає на наших радикалів, як на бика червоний платоз; замість уряджувати складки на

«хлопский фонд» (се такий фонд, якого остаточною цілю мандат «радикального батька»), вони почали збирати фонди на заснованє укр. захоронки в Коломиї. А вже найстрашнійшого їх провинию було те, що не питаючись позволеня чана посла (in spe!) Трильовского, вони відважились прилучити ся до депутації колемийского жіноцтва, яка ішла до Преосв. єпископа Хомишина в справі захоронки. (Преосв. Хомишин жертвує на сю ціль по 50 К місячно).

Таке зломанє радикальної субординації задумав «Громадский Голос» покарати «бичем» пожалив ся сердега у своїй ревности, бо «бич» єго показав ся накрїзь дряхливим — брехливим. Розмахав ся той «бичиско» на добре, а за кождим замахом викидав з себе як з прощі нову бомбу брехні. Махнув раз і збрехав, що колемийські дївчата двічі ходили до єп. Хомишина «з візитою», махнув в друге і брехнув, що єп. Хомишин «не хотїв допустити сєї короткої депутації до себе», махнув в третє і набрехав цілу копицю про якусь мітичну покуту колемийских дївчат, і певно був би так махав і брехав в нескінченість, колиб не та єго дряхливість, яка здаєть ся справила, що за котримсь там замахом не стало вже на нїм клоча...

Панове радикали! де консеквенция? Виписалисьє «правду» на своїм прапорї, а тимчасом при усякій нагодї воюєте неправдою! Кричите, що стоїте за рівноправністю жіноцтва, а рівночасно підіймаєте на сьміх кождий проблиск жіночого самостійного руху, пописуючись при тїм такими справді немовлячими дотепами, що ось то колемийські Українки се «українські немовлятка». Пишете, що наше товариство заспане, а якось не бачите власного неробства. Деж діяльність ваших «Сплок», що сплять собі так солоденько? або рухливість «Січій», тих правдивих соломяних огників, що ще скорше потахли, як спалахкотїли? Витягнїть но, панове, з своєго ока поліно, і аж тоді берїть ся до нашої тріски.

Товаришка.

Слово про клерикаліє.

Надсподівано широко розписують ся наші часописи над новою партією клерикалів. Та приходить ся чоловікови дивуватись та здвигнути раменами, що богато людей не розумїє, що се за партія. Одним видаєсь се новостію, другі відди-

рають ся, що такої партії нема і годі дійти з тим до кінця. І поділено навіть духовенство на клерикалів і неклерикалів. Страшать тим словом людей, як страхопудом дітей. — Щож се такого клерикали і коли они повстали? Се після мене люди, що ділають ві всіх напрямках на підставі ідеї Христа, котра є для них статутом. Про якусь иншу партію клерикальну у нас подумати — се нонсенс. Клерикали отже повстали з ідеєю Христа так, що кождий в дійсности чоловік, що свою працю опирає на ідеї Христа, може назватись клерикалом. Не вжеж ся партія клерикалів така страшна для розвою науки, штуки — взагалі поступу? Так як ідея Христа не стоїть на перепоні здоровому розвою культури, так і партія клерикальна не може стояти на перешкоді здоровому поступови. Вжеж на се дав Бог чоловікови розум, щоб все розсліджав, стремів до досконалости ві всім, а пізнавши правди природи, пізнав тим більше нескінчену мудрість Божу. Якуж, приміром, перепону кладе ідея Христа астрономови, природникови, фізикови... і т. п.? Розсліджуючи звід небесний, приходять астроном до нескінченної величи сили Божої. Таж годі припустити, щоб тут дідала сама нерозумна материя. І так в кождім напрямі науки вишповни від сотворіння, доходимо до Сотворителя. Если говоримо, що між духовенством є партія «твердих» і «м'яких», то се понятне, однак говорити, що між духовенством є клерикали і неклерикали — се нонсенс. Як можливе, щоб правдивий св'ященик не був клерикалом? Се можливе лише в Америці, де люди без віри і переконання, для гроша стали нібито св'ящениками і сповняють функції св'ящениччі. Рівнож не могу назвати тих св'ящеників клерикалами, що лише з імени суть св'ящениками, а в дійсности суть неробами та дбають лише про своє тіло а паству лишають на поталу. Сей є правдивим клерикалом, що за ідею Христа є готов жити положити, що опираючись на ідеї Христа йде сміло в борбу за Церков і народ. Чиж організація духовенства є повстанем нової клерикальної партії? Духовенство організуючись, виповнює заповідь Христа: «Ідїть і навчаїте», т. є навчаїте правдивої науки та стійте на сторожі, щоб все опиралось на Божу ідеї.

А то люди поділили духовенство на клерикалів, то є ворогів всего поступу, і на щире духовенство, що ніби то йде з народом. Та се лише хитрість ворога. Тим способом хоче розбити сили духовенства, схлібляючи деяким, що се поступові «попи», та на сей гачок дають ся деякі ловити, а других називає клерикалами себ то ворогами всего поступу. Та се повинно бути «шепенто» для нашого духовенства, що суть люди, котрим цілком не залежить на тим, щоб взагалі духовенство істнувало, они раді би побачити наш наїд без «попа», а числить ся з тим попом о стілько, о скілько він еще їм потрібний, як сказав оден пан др. С... на публичних зборах в Перемишлю: «Ми йдем ще якийсь час разом з св'ящениками, бо они нам ще потрібні».

Тим то тільки облуди і нещирости дієсь між ними, бо боячись відразу з ду-

ховенством зірвати, видумують всю можливе, якісь партії, скоро лише се духовенство піднесе голос в обороні віри і церкви і в політиці. Най клерикал не знати як посв'ятить ся праці народній, най дає лепги на народні цілі, най наражаєсь на шикани зі сторони старостів, комісарів, ба навіть козних та жандармів, то все є нічим, бож се праця клерикала! А як раз ті люди клерикали суть люди з посв'яченем за Церков і Народ.

Возьмім всіх св'ящеників, щирих народовців, так старших як і молодших, що працюють на поли народнім — а чи продалиб они одну йоту з ідеї Христа? То чи не суть се всі клерикали? І чогож так страхатись тих клерикалів і то клерикалів руских, котрі, так би сказаги, жите кладуть за Церков і народ? Чого ділити сили народні? Деж отже ті клерикали бороздять в народній праці? Хиба тим, що суть приклонниками ідеї Христа? А виж, панове, себто вороги тих клерикалів (а деякі з них суть і св'ященики) якої ідеї держитесь? Чи в вашій праці народній не руководитесь все ідеєю Христа, що так ворожо виступаєте проти її приклонників? Таж ті клерикали отверто кажуть, що суть готові посв'ятити все для Церкви і народу, лише на підставі ідеї Христової. Миж не нова партія, ми були все однакові і за часів давніших і тепер.

Ті то клерикали зносили разом із своїм народом лихоліте татарске, панцину, лихолітя ріжнородних старостів, они то суть солию в очах ворогів нашого народу після пословиці «gdьby to nie było tych porów, to bylbь spokój», а тепер починають бути не до вподоби і своїм, не задля чого иншого, як тому, що держать ся віри своїх попередників, та не хотять її модифікувати після першого лучшего подуву вітру, що то зміняє свій напрям що днини, що хвилі.

Та щоб тим клерикалам таки чимсь допечи, то закидуєсь їм езуйтизм в погідливім значіні, вузкоглядність і т. д. — а отверті вороги не роблять ніякої ріжницї між духовенством, лише згідливо називаючи єго «попами», виводікують всілякі річи можливі і неможливі поодиноких одиниць, хоча ти тим способом наше духовенство перед народом здемаскувати.

Та забувають ті панове, що правдиві клерикали як раз суть противниками всяких ексцесів між духовенством; хотілиб бачити те духовенство чисте, без замази. А що лучають ся і між духовенством не похвальні случаи, то причина сего лежить в тим, що або їх доля зломилась, або пішли они на тих св'ящеників non propter Jesum, sed propter esum. А чиж подібних случай і то в більшій скількості нема між неклерикалами? Зло все зістане злом і ніхто сего похвалити не може. Закидуєсь нераз духовенству брак патриотизму. В тим як раз напрям працюють ті клерикали, щоб ціле наше духовенство було патриотичне, а коли питаємо, хто то виховав нашу інтелігенцію, (бож густо часто і селянських дітей посилало — або підпомагало наше духовенство), за чий то гроші повстали інституції рускі, як інститути, бурси, захоронки і т. п., коли згадаємо на се, що

се духовенство так посв'ячувалось для добра суспільного, що аж на себе забуло, як за вдони та сироти по св'ящениках (бож в случаю кризи полишилоб ся на ласці і неласці судьби) то мусить кождий признати духовенству великий патриотизм і посв'ячене.

Ставите, панове клерикали, нашому духовенству за взір польський клир. А в яких же то обставинах живе польський клир а наш? Польський клир має за собою плечі, а ми? Вже не згадуючи за чужих, маємо таки в своїх густо часто найбільше ворогів.

о. Оп. Гадзевич („Нива“).

(Конець буде).

Політичні вісти.

Св'ята валька виборча є кличем, під яким стоять нині всі шовіністичні польські дневники. Подаючи округи, де кандидатура народова є «загрожена», роблять се стидливо, тільки після числа округів, накладаючи на кожного, хто почував себе Поляком „св'ятий обов'язок“ голосувати на кандидата народовего. Очевидно, що сі загрожені округи, — се рускі округи, з яких забажало ся панам всеполякам видерти кілька Русинам. Кладучи головний натиск на націоналізм кандидатур і єдність польського кола, думають всеполяки найбільше зискати при тим і задержати верховладу в політичнім житю. І в своїх обчисленнях, здає ся, не помиляють ся...

Зразок мадярського шовінізму дає справа нового шляху електричної залізниці з Відня до Прешбурга. Дарма, що само місто Прешбург старало ся о сей шлях, що в н був би першим електричним шляхом в Австрії і підніс би та угодливий пасажирський рух — економічна секція угорського сойму відкинула се предложєнє, а нема сумніву, що за єї поглядом піде і пленум палати. Що се стало ся несподівано навіть для самих членів комісії, то не дасть ся заперечити, бо економічні користи проєктованої залізниці не дадуть заперечити ся, але виступив один шовіністичний крикун пос. Шаго і так довго теремтетував, що одних потягнув за собою, а других прямо запугав; ніхто не виступив з річевими аргументами, боячись наразити ся на закид зрадника народного і — хосенна справа упала жертвою сліпого шовінізму.

На Балкані вражда між Болгарами а Греками не вгаває. Внаслідок сего прибирає чимраз більші розміри утеча Греків з Болгарії. Доселі схоронило ся 15 000 Греків на грецьку територію. З болгарської сторони голосять, що се є тільки мирна еміграція викликана грецькими агентами, однак се не правда, бо грецьке правительство радше занепокоєне сею еміграцією бездомних і оголочених зі всяких средств до життя втікачів, які накладають на державу і суспільність тяжкий обов'язок виживлення їх. Натомість в Болгарії повідомлено офіційально замешкалих там Греків, що їм не вільно посідати жадних недвижимостей.

З Лягорб в Індиях доносить бюро

Райтера, що скорє сконсигноване військ і рінуча постава англійського правительства подідала успокоючо на населенє, яке лагідність правительства уважало за слабість. Серед повстанців запанувала констернація тимбільше, що арештовано головного проводира. Нічні напади устали і місто як і околиця у спокоює ся.

Новинки

— **Календар.** В неділю: руско-кат.: Мелени; римо-кат.: Панкратія. — В понеділок: руско-кат.: Якова; римо-кат.: Серватія. — В второк: руско-кат.: Єремій прор.; римо-кат.: Софій і 3 дочоч.

— **Кацапо-византийская перефидія.** Довго надумував ся кацапский кандядат 65. виборчого округа, як вибрехати ся з замітів, починених ему в дописи з Брідщини до нашого святачного числа і аж під Томину неділю замістив в „Галичанні“ ось яку відповідь: От дра Дам. Маркова — пише москвофільский орган — получилі ми следующее письмо: Новорісти(!) расирастряют на счот маей личності всякого рода нелзности і даже представляют меня яко пратівніка церкви і вери а старонніка гражданских супружеств. Вести такаі савершенно несходни з правдою і нікто не в састаяній мне даказать, якоби абвіненія ті билі на крайной мере атчасті асновательни. Я бил і всегда астанус верующім хрїстіаніном, за расторженіем супружеств нікогда не абавлялся і против вери і церкви нікогда не виступал і не виступаю, так як то било би несходно с маімі убежденіями. В Увине заявіл я публічно в присутстві декана і численного духовенства, що стою крепко при вере і при церкви і що не лиш не пайду против адной і другой, но при всякой удобной случайности буду адну і другую защищать і даже считаю то сваєю абязанностью. Селі кто расирастряет о мне другія весті, то ані савршенно абзасновни і видумани на то, шаби маю кандидатуру падкочати і я крепко уверон в том, що сплетні такаія виходят із уст тех, о каторих гаварят немецкая асловіца: Der Schelm denkt, wie er ist.

Як бачимо бувший гр.-кат. о. Марков, а теперішний др. Марков нігде не зрадив ся, як ий се він хрїстіанин і против якої вери і церкви він не думає виступати, при якій то вері і церкві він стоїть крепко і «даже буде защищать?» Видко, що der Schelm denkt ganz was anderes, als er sagt.

— **Передвиборчий рух.** З Гусятинщини доносять нам, що др. К. Студинський цофнув свою кандидатуру з сільского округа ч. 70. (Скалат - Підволочиска - Грималів - Коичинці-Гусятин).

Від радника прав. п. Ол. Барвіньского одержали ми отсю заяву до оповіщення: Дякуючи всіх моім прихильникам, котрі бажали мене яко кандядата меншости поставити і піддержувати на округ виборчий Сокаль-Броди-Зборів, заявляю, що я не кандядую. У Львові, дня 10. мая 1907. — *Олександр Барвіньский.*

В сільскім окруаі ч. 57 (Мединичі-Серай-Сколе-Жидачів-Ходорів-Миколаїв-Глинани-Бібрка) вицофаний „Народним Комітетом“ кандядат меншости судовий радник Лев Левицкий з Сколя не хотів уступити, тому „Нар. Комітет“ знова затвердив его кандидатуру з меншости.

У Львові відбуде ся заврїшної неділі о 4½ год. по полудни в „Народнім Домі“ віче руских виборців із всіх сімох виборчих округів. На вічу явить ся кандядат др. Евг. Озаркевич.

Дня 14. с. м. ві второк відбудуть ся вибори послів до державної ради в отсех сільских округах Галичини: ч. 43. Пільзно-Дембиця ітд. — ч. 44. Мелец-Радомиель ітд. —

ч. 45. Низько-Розвадів ітд. — ч. 46. Кольбушова-Ряшів ітд. — ч. 47. Ланьцут-Пероворск ітд. — ч. 48. Н. Санч-Ст. Санч ітд. — ч. 49. Горлиці-Ясло ітд. — ч. 50. Коросно-Жмигород ітд. — ч. 51. Сянок-Ліско ітд. — ч. 52. Березів-Тичин, — ч. 53. Самбір-Рудки ітд. — ч. 55. Войнилів-Долина ітд. — ч. 56. Печеніжин-Коломия ітд. — ч. 63. Золочів-Камінка ітд. — ч. 67. Ярослав-Цішанів ітд. — ч. 68. Козова-Тернопіль ітд. ч. 69. Теребовля-Чортків ітд. — ч. 70. Скалат-Гусятин.

Євентуальні другі або тіснійші вибори в тих округах будуть в кождей слідуючий второк 21. і 28. мая та 4. червня.

— **Війскові вправи і вибори.** Кореспонденційне бюро дістало дозвіл від міністерства війни оповістити, що в наслідок численних запитів міністерство війни видало до корпусних коменд обіжників в справі голосованя резервістів при виборах. В обіжнику заявляє ся, що урльоповане осіб, перебуваючих часоно в чинній війсковій службі (прим. війскові вправи) в цілі виконаня чинного права виборчого до державної ради є недозволене, бо §. 7. зак. з 26. січня 1907 про вибори держ. ради постановляє, що того рода особи є виключені від чинного права виборчого, а в наслідок того не є підчинені кравцовому законодавству що до виборчого примусу.

— **Криваві події в Ясени,** калуцкого повіта. Звідтам доносять одній з львівских газет: Краввий виділ переводять регуляцію ріки Лімниці і на желанє п. Шмідта, властителя дібр, хотів справити ріку плывучу дося через ґрунти Перегінська в давне русло, що находить ся на території села Ясень. То заряджеве тяжко кривдить селян з Ясени, а п. Шмідтови улєкшує сплавлюванє дерева. Коли робітники почали роботу при регуляції, вібрали ся селяни і хотіли їх прогнати. Пришло до побоїв, в яких потовчено робітників та інженерів. Супроти того управителі регуляції зажадали помочи жандармерії і війська. Мимо того селяни в силі около 2,000 людей не уступили. Пришло до стрічі з війском. Кавалерія ударила на товпу і поранила шаблями кільканацять селян; двоох ранених догоряє в шпитали. Мимо того селяни не уступили і готові до дальшої оборони своїх ґрунтів. Незнати хто засипує в ночи рови викопані робітниками. Кавалерія розміщена в Ясени по селяньских домах, а тепер має ще прийти компанія піхоти з Бережан.

— **Огні.** Дня 6. с. м. знищив огонь 10 селяньских загород в Базаринцах коло Збаража. З погорілців був оден необезпечений. Причина пожару незвісна.

— **Напад ватаги циганів на село.** З Прусїка, сяницького повіта, пишуть нам: В третій день полудни напала ватага циганів і цыганок на на наше село. З початку побили кількох хлопців, а коли старші за ними уняли ся, кинули ся цигани на них; ті скрили ся в хати, які цигани почали обкидувати камінєм; почала ся бомбардація, почім цигани взиали до хат та виважили двері, понищили зняряд домашній, при чім цыганки крали, що під руки попадо. Хто показав ся на улиці, мусів втікати перед камінєм, цыгани відгрожували ся, що підпалять село. Повстала формальна битва. Цыганки з привязаними до себе дітьма беруть участь в нападі. Цыганя ранили кількох хлопців досить поважно та кілька жінок. Селяни сходить ся чимраз більше, цыгани утікають. Посилають по жандармерию до Сянока. За дві години приїхали жандарми і вперед спивавши протокол і оглянувши corpus delicti пігнали за цыганами, випштуючи ся по дорозі, де пішли. Около 6 години стрінули їх нечаяно коло Сенькової Волі о дві милі від Прусїка. Цыгани розділили ся на кілька партий, аби уможливити собі бодий деяким утечу. Зловлено 8 цыганів і 3 цыганки, яких зковали і попровадили до Сянока. По дорозі виїшли цілі села напроти незвичайної події. Несній мані цыгани утікли через Побідно, Дудинці, Пелно, Новотанець в наирямі полудня до Угорщини. По корчмах пили горівку а коли шинкар упоминав ся заплати, то ще побили;

так стало ся в Пелні і Новотанци. Відгрожуванє цыганів, що спалять села, налякало тутешне населенє, тому повинні власти зарадити та охоронити селян від цыганської язви. Цыгани тутешні, а є їх много по околичних селах (Долина к. Загіря, Половці, Небезці ітд.) дуже бутні, живуть з крадежи та жебрацтва; зайдуть до хати а коли нікого нема кажуть дітям на силу давати збіже ітд.

— **Шевський ювілей.** Завтрїшної неділі святкують львівські шевці 550 літний ювілей ествованя шевської корпорації і з тої нагоди уряджують шевске віче. Між точками нарад є організація шевского промыслу, справа забезпеченя на старість і на випадок нездїбности до праці та справа достав для армії.

— **Дрібні вісти.** В Горлицях занедужало двоє дітей на менінгітис. Одно з них померло до трех годин. — Бурмиєтр м. Бібрки, лікар др. Габришевский, дістав титул цїсарского радника. — В Городищу, бережаньского повіта, утворено почтову складницю.

— **Репертуар руского театру в Перемишли.** В неділю дня 12. мая с. р. „Продана наречена“ опера в 3 діях Сметани. Музика війскова.

Ві второк дня 14. мая с. р. „Вишневий сад“, ориґінальна штука в 4 діях А. Чехова.

В середу дня 15. мая с. р. в друге „Фавст“, опера в 6 відслонах Гунда. — Музика війскова 77. п. п. Ціни місьць підвишені.

Телеґрами

з дня 11. мая 1907.

Любляна. Словінські соціалісти і ліберали змагали оноді до розбитя передвиборчого віча словінских людовців. Буча була грізна. Киривники викинені з віча потягнули під епископску палату і повибивали в ній вікна. Полїція арештувала кількох демонстрантів.

Мадрит. З нагоди народин іспаньского наслідника престала дістав король від Сьв. Отця телеґраму з щирими желанями.

До нинішного числа долучуємо поклик Руского Товариства педагоґічного.

Львівський „Сокіл“ в 1906 р.

(Дальше).

Технічна секція.

Технічна секція має припилювати розумний спосіб веденя вправ у всіх товариствах сокільских. Цілю вправ не є виобразувати двоох-трьох силачів або вправити кілька одинць в виконувачю карколомных штук на якімсь приладі. Вправи рухові мають піднести у всіх верств населеня відпорність против шкід, які роблять зовнішній і внутрішній будові тіла житеві абязязки. Руханка пригадує сей покїєт, яким в правільних відступах часу запускає ся деревляні части корабля, щоби не знищили ся перед часом у воді і служили як найдовше.

Секція технічна висилала відпорничків на виступи, які уряджували дочерні товариства. При тій нагоді уділяли відпорнички дотичим товариствам свої уваги про виведені вправи і подавали звіт зі своїх спостережень в часописях „Діло“ і „Руслан“. Секція полагоджувала також всі письменні запити, що відносили ся до метсди руханки, приладів, підручників і будови салі.

Вправи у львівскім товаристві вели ся на приладах німецких і шведских. Година вправ розпадала ся на отсі части: Пять мнут вправи рядові, 25 мнут вправи свободні, докінчені бігом, 12 мнут перший прилад, 12 мнут другий прилад, 6 мнут забава. Узгляднено свободні вправи Сандова. Є то вправи тягарками, якими можна перерухати поодинокі вязки мязів, одну по другій. Провідники звернули увагу вправляючих також на вправи Міллера в Дааї, Прошека в Празі і японські вправи „Джіо Джіт-су“. В Америкі і в Европі привимають ся збірки вложені з 10—20 свободних вправ, котримі можна в протягу 15—30 мнут перерухати ціле тіло без жадного приладу. Такимі збірками є як раз „система“ Міллера, Сандова, Прошека. — В літних місяцях провадили члени забави мячеві (Копаний, Добуваний, Пястучка) на свободнім воздуєі коло Цїсар-

ського ліску і вправляли ся в бігу.

Виступ львівського „Сокола“ дня 5 червня 1906 в салі Фільгармонії дав вірний образ з веденя вправ. Девять членів виступало з вправами Сандова і з вправами на шведских лавочках, дванайцять вихованків бурси ремісничої з вправами свобідними чотирокутними, вісім ремісників з Жовківського передмістя з вправами на поручках, п'ятнадцять селян-Соколів з Домажира, Зелева і Жорник виконало 4 живі образи а тридцять дитий з тих самих сіл popisало ся кількома забавами. В салі „Дністра“ дало товариство чотири концерти, на котрі крім точок з музики, співу і деклямації припали отсі точки рухові: Дня 8. падолиста вправляло вісім членів на поручках, девять членів виконало пять вез. Дня 11. падолиста був відчит про значіне руханки, сім другів виконало скоки з місця, сім другів перескоки через коня. Дня 4. грудня вправляло сімох учеників на козлі, сімох членів вивело свобідні вправи лалиціями. Дня 16. грудня вправляло сімох членів на лавочці шведській а сімох членів на поручках.

Кожної суботи від пів до 9. до пів до 10. вечером сходив ся учительський кружок. Тут перебувано вправи на слідчий тиждень і обговорювано новинки з царини спорту і руханки. Учасники кружка мають за ціль виобразувати ся практично і теоретично в веденю вправ а підготовивши ся з цілої області здати державні іспити на учителів руханки. Значіне рухових вправ росте з кожним роком. Держава хоче взяти під свій нагляд також і фізичне виховане горожан. Рухавка стане ся поволи у всіх школах обовязковою. Ідеальна ціль, щоби прислужити ся рускому Сокільству і матеріальна користь повинні стягнути в кружок більше учасників, як до тепер. Двох членів кружка дг. С. Матренчук і дг. Сохацкий зложили в серпни 1906 іспит державний з руханки. Члени кружка проводили вправи в поодиноких відділах, а заравом поділили ся роботою над підручниками до вправ. Сего року вийшов нарядом товариства опис гри „Копаний мяч“ (Association Football Союзьяк), критику сего опису подали часописи „Діло“ ч. 159. в р. 1906, „Przegląd higieniczny“ ч. 2., „Muzeum“ ч. 2., „Vierteljahrsschrift für körperliche Erziehung“ Wien, зошит 1. всі три в р. 1907. З кружка учительського вийшов опис пятьох гор повним мячем в календарі „Проевіти“ на р. 1907 і опис пятьох гор копаня мячем в календарі „Отомая“ за р. 1907. Кружок предплачував часопис „Allgemeine deutsche Turnzeitung“. Бібліотека обнимає 45 книжок фахових, а 23 діл красної письменности Коли назбирає ся належите число заводовців і зростує сили матеріальні, приступити секція до заложєня заводові часописи.

Вправи філій. Дочерні товариства заложєні в 20 місцевостях: Бережани, Будзанив, Бучач, Городенка, Золочів, Жовква на Винниках, Калуш, Коломия, Камінка, Комарно, Кути, Перемишль, Самбір, Станіславів, Стрий, Теревовля, Тернопіль, Ходорів, Чортків, Яворів. З тих робили публичні виступи: Тернопіль 4 марца і Стрий 23. марца. Оба виступи доказали, що дотичні товариства проводять вправи основно і систематично. Тернопіль веде руханку в салі „Брацтва міщань ского“. Стрий винаймає дві комнати в „Народнім Домі“. Товариства борють ся з тою самою перешкодою, що львівський „Сокол“ як і взагалі всякі товариства гімнастичні в нашім краю, се є, з браком зрозуміння суспільности, яку вартість мають здоровле, сила і краса.

Систематичний і розумно уживаний рух кріпить організм і гартує его против усяких невзгод, на які особливо в місті паражєні наші нерви, мязи, легки, жолудк і серце. Рух є найліпшим средством проти сухит, ріжних нежитів, недокровности, нервовости, бо не допускає, щоби тоті хвори до нас зближали ся.

Не в тім полягає ратунок перед слабостями, щоби заживати погони, натирати ся мастями і ставити павки, як вже хвороба зачала ся, але в тім, щоби задалегідь загарувати ся против шкідливих впливів і не дати си їм опанувати.

Руханка кріпить мязи і нерви відносить силу внутрішніх органів і робить їх відірними на бацілі хоріб та не, естуду. Розумний рух продовжує нам жите, але треба его задалегідь уживати, не аж тоді, як вже мусимо шукати ратунку в апічних фляшочках і словках. Всі, що проводять сидяче жите, поповнюють, сказати можна сьміло, самоубийство, бо стають ся хирляками, скорочують свій вік, если є байдужі на потребу руху для свого організму. Если би мішухи се розуміли, тоді кождий поконав би своє лінивство, брав би участь в систематичних вправах рухових

і вибрав би собі якийсь спорт: ховзав би ся, їздив на санчатах, самотужках, лещетах, колесах, кони, плавав би, робив прогульки, грав у мяча, управляв хід, біг, борбництво, дужанс. Старий і молодий горнув би ся в рухові товариства, яких було би в пр. у Львові на 178 тисяч мешканців не кілька але кількадесят.

Средства грошеві навіть з малих але численних вкладок росли би у великі суми а парки до гор і спортив та рухові салі по-вставали би скорше як льокалі на каву, карти і алкоголь. Було би тоді менше шпиталів і домів для божевільних, менше на позір здорових калік, менше нещасливих родин. Здорові родичі давали би здорове покоління. Чоловік, що занимає ся руховими вправами, думає над способом, що відносить здоровле і старає ся поправити гігієнічні відносини, в яких живе. Гімнастика проводить нас отже до гігієни, каже нам омилити всі причини, які підкопували би здоровле. Тут засягає вже руханка в суспільний лад а навіть в область етики! Богато людей не хоче розуміти вартости руханки, а велика часть розуміє її вправді, однак за лінива, щоби ужити найрозумнішого средства до продовженя свого жита. Треба людей тягнути майже за нолу, щоби ходили на вправи та подумали хоть три години тижнево про своє здоровле і красу своєї постасти. На вправи учаснає мало членів а члениць ще менше. Навіть тоті ходять неправильно. А прецінь мішухи в мішуха або нездорово спасєний або блідий, худий і нервовий. Дуже рідко побачити можна примірники кріпкої, гарної раси. Молодіж бере собі примір зі старших і також не відчуває потреби плеканя свого тіла. Ходить проте нескладно, тримає ся горбато і виглядає хоробливо. Природа метить ся за свою кривду немилосерно.

Отсе причини, для чого з наших двацять сокільских філій заледви чотири добре розвивають ся а інші дуже поволи вперед поступають. Кождий бажає собі, нуби наша раса була дхвою і фізично сильна, але се бажанє кінчить ся на пустім балаканю.

Секція технічна предкладаюча сей звіт складає ся з вісьмох членів. Головою є дг. І. Боберский, містоголовою дг. С. Матренчук, писарем дг. Т. Поліха.

Рухові вправи

відбували ся від початку року до кінця мая в двох комнатах при ул. Коперника ч. 9. на поверхні 34-81 m² + 25-31 m². В червни і липни виходили члени за „Кайзервальд“ на мяч кований і ухатий. В серпни і вересни не було вправ задля літних ферій. В жовтни перенєслоє Товариство до льокалі при ул. Рускій ч. 20. Ту в просторій салі о розмірах 7-5m X 15m X 5-5m розпочалась руханка 5. жовтня.

В протягу цілого року брало участь у вправах 43 членів, 21 члениць і учениць, 55 учеників і 45 литомців ремісничої бурси. Від січня до мая вправляли ученики в двох відділах, в падолисті і грудни творили оден відділ. Члени, члениць і ученики вправляли по 3 години тижнево, вихованки ремісничої бурси вправляли до мая в 3 годинах тижнево, а від жовтня в двох. Кружок учителів збирав ся раз на тиждень, а числив на початку року 6 членів, при кінці 11 членів.

Вправи членів проводили дд. Т. Поліха, Т. Барусевич, І. Боберский; вправи члениць

дд. А. Будзиновский і Ст. Матренчук; вправи учеників дг. І. Сохацкий; вправи ремісничої бурси дд. І. Боберский і Л. Будзиновский. Начальником був дг. Т. Поліха, містоначалником дг. Т. Барусевич.

Пересічні числа учасників вправ представляють ся так:

	члени.	члениць і учениць.	молодіж ученики	старші.	ремісничя бурса	кружок учителів.
Січень	11	11	6	11	16	6
Лютий	10	10	6	12	15	6
Марець	14	10	8	12	11	9
Цьвітень	11	5	6	9	10	7
Май	10	—	—	6	13	5
Червень	8	—	—	—	—	—
Липень	8	—	—	—	—	—
Серпень	—	—	—	—	—	—
Вересень	—	—	—	—	—	—
Жовтень	—	—	—	—	—	—
Падолист	16	9	—	19	—	10
Грудень	13	11	—	25	20	10

Як показує таблиця, фрекве ция в новій салі збільшила ся.

(Дальше буде).

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

Нова сензацийна програма.

від 1. до 15. мая 1907.

Щоденно о год 8. вечер представленє.

В неділі і сьвята 2 представлення о 4. год. пол. і о 8. год. вечером. Що пятниці High-Life представленє. Білети вчаснійше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 5.

Всілякі
КУПОНИ
і
вил'осовані цінні папери

вишлячує без потрученя провізії
або коштів

Контора виміни
п. к. упр. гал. акц
БАНКУ
Гіпотечного.

При нагоді побуту у Львові поручаємо і просимо не залишити відвідати робітні нашого Товариства.

Одиноке Товариство для розвою рускої штуки

у ЛЬВОВІ площа Бердардинська ч. 8. (Краківський готель)

виконує у власній **Артистичкій різьб рско-позоломарській робітхи** по приступних цінах хороші, правдиво артистичні церковні предмети як: іконстаси, вістарі, кивоти, процесійні образи, проповідницькі, рами до образів, всякі церковні образи і пр.

Народний стиль, народні мотиви, на жаданє можемо приміити.

З замовленєм належить звертати ся просто до Дирекції Товариства

у Львові, пл. Бердардинська ч. 8. (Краківський готель).

ПРОСИМО СПРОБУВАТИ.

Перед відданєм роботи просимо жадати від членів Товариства легітимадії.

Товариство в жаднім случаяю не послуєє ся агентами.

Робітні замовленія приймає і умови заклочує ви-ключно лише Дирекція у Львові.